

Aasta puu 2013

Harilik lodjapuu

Viburnum opulus

Rahvasuus: leedripuu
hullukoeramarjapuu,
õispuu, koerõispuu

Sugukond: kusalpuulised
Perekond: lodjapuu

Kõrgus kuni 4 m

Eluiga 40+ aastat

Levinud pea kogu Euroopas, Aasia lääneosas, Altai mäestikis ja Põhja-Aafrikas. Eestis sage iluaia taim.

Harilik lodjapuu on vormilt püstine põõsas. Tema õisiku läbimõõt on umbes 15 cm. Õitseb mai lõpul ja juunis. Marjataoline, lihakas ja pikliku kujuga luuvili on ühe lapiku seemnega, värvuselt erepunane ning maitselt mõruhapu. Marjad on söödavad ning valmivad septembris.

Harilik lodjapuu on dekoratiivne nii kevadel õitsemise ajal kui ka sügisel oma värviliste lehtede ning punaste viljade tõttu. Sortide aretusega on saanud lodjapuu endale mitmeid väga dekoratiivseid vorme.

Marjad sisaldavad palderjanhapet ja eeterlikku õli, C-vitamiini ja suhkruid. Vilju on tarvitatud toiduks. Ravimina kasutatakse eelkõige koort, harvem marju, õisi ja lehti. Noortest võsudest ja lehtedest tehakse vanne nahahaiguste, vistrikite ning sügeliste puhul.

Marju võib kuivatatult kasutada tees C-vitamiini allikana.

FOTO: Wikimedia (CC BY-SA 4.0) T. Kebert; Wikimedia (CC0 1.0) AnRo0002

TEKST: bio.edu.ee (2023); seedripuukool.ee (Vähelevinud puuvilja - ja marjakultuurid - lodjapuu)